

HASTA HAKLARI YASA TASARISI

GENEL GEREKÇE

Yasa Tasarısının amacı, temel insan haklarının ayrılmaz bir parçası olan hasta haklarını düzenlemek, sağlık hizmeti sunan kamu ve özel kurum ve kuruluşlardan sağlık hizmeti alanların, Anayasa, uluslararası andlaşmalar, Yasalar ve diğer mevzuatlar ile teminat altına alınmış bulunan hasta haklarından, insan onuruna yaraşır bir şekilde yararlanabilmesi, hak ihlallerinden korunabilmesi ve gerektiğinde hukuki korunma yollarını fiilen kullanabilmesini sağlamak ve denetim esaslarını düzenlemektir. Ayrıca, diğer ilgili maddede özel hasta bakma ile ilgili düzenleme yapmak amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde1. Yasanın Kısa İsmi “Hasta Hakları Yasa Tasarısı” olarak düzenlenmiştir.

Madde2. Tefsir maddesi ile yasada yer alan bazı kavramların açıklaması yapmayı öngörmektedir.

Madde 3. “Amaç” kısmı düzenlenmiştir.

Madde 4. Yasa’nın “Kapsam”ı düzenlenmiştir.

Madde 5. “Sağlık Hizmetlerinin Sunulmasında Uyulacak İlkeler” düzenlenmiştir.

Madde 6. “Tıbbi Gereklere Uygun Teşhis, Tedavi ve Bakım Hakkı” düzenlenmiştir.

Madde 7. “Sağlık Kurum ve Kuruluşunu Seçme ve Değişirme Hakkı” düzenlenmiştir.

Madde 8. “Sağlık Personelini Tanıma, Seçme ve Değişirme” düzenlenmiştir.

Madde 9. “Bilgi İsteme Hakkı” düzenlenmiştir.

Madde 10. “Öncelik Sırasının Belirlenmesini İsteme” düzenlenmiştir.

Madde 11. “Tıbbi Gereklilikler Dışında Müdahale Yasağı” düzenlenmiştir.

Madde 12. “Ötenazi Yasağı” düzenlenmiştir.

Madde 13. “Dini Vecibeleri Yerine Getirebilme ve Dini Hizmetlerden Faydalanma” düzenlenmiştir.

Madde 14. “Kayıtları İnceleme” düzenlenmiştir.

Madde 15. “Kayıtların Düzeltmesini İsteme” düzenlenmiştir.

Madde 16. “Bilgi Vermenin Usul ve Esasları” düzenlenmiştir.

- Madde 17. “Bilgilendirmenin Kapsamı”düzenlenmiştir.
- Madde 18. “Bilgi Verilmesi Uygun Olmayan ve Tedbir Alınması Gereken Haller”düzenlenmiştir.
- Madde 19.“Bilgi Verilmesini Yasaklama”düzenlenmiştir.
- Madde 20. “Mahremiyete Saygı Gösterilmesi”ni düzenlenmiştir.
- Madde 21. “Bilgilendirilmiş Onay Olmaksızın Tıbbi Eyleme Tabi Tutulmama”yı düzenlenmiştir.
- Madde 22.” Bilgilerin Gizli Tutulması”nı düzenlenmiştir.
- Madde 23. “Tıbbi Müdahalede Hastanın Onay Hakkı ve Onayın Kapsamı”nı düzenlenmiştir.
- Madde 24.“Tedaviyi Reddetme ve Durdurma”düzenlenmiştir.
- Madde 25. “Alışılmış Olmayan Tedavi Usullerinin Uygulanması”düzenlenmiştir.
- Madde 26. “Organ ve Doku Alınmasında Rıza”düzenlenmiştir.
- Madde 27. “Tıbbi Araştırmalarda Onay”düzenlenmiştir.
- Madde 28. “Onayın Alınmasının Usulü ve Şekli”düzenlenmiştir.
- Madde 29. “Gönüllünün Korunması ve Bilgilendirilmesi”düzenlenmiştir.
- Madde 30. “Reşit ve Mümeyyiz Olmayanların Durumu” düzenlenmiştir.
- Madde 31. “Tıbbi Araştırma”yı düzenlenmiştir.
- Madde 32. “Güvenliğin Sağlanması Hakkı” düzenlenmiştir.
- Madde 33. “İnsani Değerlere Saygı Gösterilmesi ve Ziyaret” düzenlenmiştir.
- Madde 34. “Refakatçi Bulundurma” düzenlenmiştir.
- Madde 35. “Hizmetin Sağlık Kurum ve Kuruluşu Dışında Verilmesi” düzenlenmiştir.
- Madde 36. “Başvuru, Şikâyette Bulunma ve Dava Hakkı” düzenlenmiştir.
- Madde 37. “Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Sorumluluğu” düzenlenmiştir.
- Madde 38. “Kamu Personelinin Sorumluluğu” düzenlenmiştir.
- Madde 39. “Hasta Sorumlulukları” düzenlenmiştir.
- Madde 40. “Kamu Personelinin Sorumluluğunu Tespit Usulü” düzenlenmiştir.
- Madde 41. “Kamu Personeli Hakkında uygulanacak kurallar” düzenlenmiştir.
- Madde 42. “Kamu Personeli Olmayan Personelin Sorumluluğu” düzenlenmiştir.

Madde 43. “Hasta Hakları Kurulu’nun Oluşumu” düzenlenmiştir.

Madde 44. “Hasta Hakları Kurulu Sekreteryasının Oluşumu” düzenlenmiştir.

Madde 45. “Kurul Üyelerinin Nitelikleri” düzenlenmiştir.

Madde 46. “Kurul Toplantıları” düzenlenmiştir.

Madde 47. “Kurulun Görev ve Yetkileri” düzenlenmiştir.

Madde 48. “Suç ve Cezalar” düzenlenmiştir.

Madde 49. Yasa’nın “Yürütme Yetkisi” düzenlenmiştir.

Madde 50. Yasa’nın “Yürürlüğe Giriş”i düzenlenmiştir.

HASTA HAKLARI YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Hasta Hakları Yasası olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM

Genel Kurallar

Tefsir 2. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe;
“Ayrımcılık”, ırk, cinsiyet, din, politik görüş, ulusal veya toplumsal köken ulusal azınlık statüsünde topluluk veya kişisel antipati temelinde kişilere farklı davranmayı anlatır.
“Bakan”, Sağlık işleri ile görevli Bakanı anlatır.
“Bakanlık”, Sağlık işleri ile görevli Bakanlığı anlatır.
“Bilgilendirme” bireyin sağlık durumu, kendisine uygulanacak vücut bütünlüğüne müdahale gerektiren tanı ve tedavi yöntemleriyle, bunların faydaları ve muhtemel riskleri, diğer tıbbi müdahale ve tedavi yöntemleri, tedavinin kabul edilmemesi halinde ortaya çıkabilecek muhtemel sonuçları ve hastalığın seyri, neticeleri ve öngörülemeyen acil durumlarda önerilen tedavinin dışına çıkma konularında talep edilmesi halinde sözlü veya yazılı olarak bilgilendirilmesini anlatır.
“Bilgilendirilmiş Onay”, Hekim ve/veya diğer sağlık personeli tarafından uygulanacak her türlü tıbbi müdahale öncesinde, hastanın tanı ve tedavinin risk ve faydaları hakkında açık ve anlaşılır bir biçimde bilgilendirilmesinin ardından kişinin hiçbir baskı altında kalmadan, bilinçli, gönüllü olarak tıbbi müdahaleye onay vermesini anlatır.
“Hasta”, sağlık hizmetlerinden faydalanma ihtiyacı bulunan ve vücut bütünlüğüne yönelik tıbbi tanı ve tedavi yapılması planlanan kişiyi anlatır.
“Hasta Hakları”, sağlık hizmetlerinden faydalanma ve kullanma ihtiyacı bulunan bireylerin, sırf insan olmaları sebebiyle sahip oldukları ve başta sağlıklı yaşama hakkı, Anayasa, uluslararası andlaşmalar, ve diğer mevzuatlar ile teminat altına alınmış bulunan haklarını anlatır.
“Hasta yakın, vasisi, velisi”, hasta adına hareket edebilen, karar verebilen kişiyi anlatır.
“Hekim”, Kıbrıs Türk Tabipleri Birliği Yasası’nın 4’üncü maddesi kuralları uyarınca denkliği onaylanmış tıp eğitimi veya diş tabipliği eğitimi veren bir kurumdan diploma almış ve Kıbrıs Türk Tabipleri Birliği üyesi kişiyi anlatır.
“Kurul”, bu Yasanın 41’inci maddesiyle oluşturulan Hasta Hakları Kurulu’nu anlatır.
“Personel”, sağlık kurum veya kuruluşlarında sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde fiilen görev alan kişileri anlatır.
“Sağlık Hizmeti”, gerçek veya tüzel kişiler tarafından verilen tıbben koruyucu, iyileştirici ve rehabilite edici hizmetleri anlatır.

55/1977
74/1989
9/1992
13/2004
70/2006
41/2016

“Sağlık Kurum ve Kuruluşu”, sağlık hizmeti verilen kamu veya özel bütün kurum ve kuruluşları ile tababet icra edilen bütün yerleri anlatır.

“Tıbbi Müdahale”, hastanın vücut bütünlüğüne yönelik olarak yapılan her türlü müdahaleyi, iç organların tıbbi cihazlarla tetkik ve muayene edilmesini ve hasta mahremiyetine özen gösterilmesi gereken müdahaleleri anlatır.

Amaç 3. Bu Yasanın amacı, “hasta haklarını” düzenlemek ve sağlık hizmeti sunan kamu ve özel kurum ve kuruluşlardan sağlık hizmeti alanların, Anayasa, uluslararası andlaşmalar, yasalar ve diğer mevzuat ile teminat altına alınmış bulunan haklardan, insan onuruna yaraşır bir şekilde yararlanabilmesi, hak ihlallerinden korunabilmesi ve gerektiğinde hukuki korunma yollarını fiilen kullanabilmesini sağlamak ve denetim esaslarını düzenlemektir.

Kapsam 4. Bu Yasa, sağlık hizmeti sunan sağlık kurum ve kuruluşlardan sağlık hizmeti alan hastaların haklarını ve bu hastaların haklarına ilişkin sağlık hizmetlerinin sunulmasında uyulacak ilkeleri, hastalık hakkında bilgi vermenin usul ve esaslarını, tıbbi araştırmalarda onay alınmasının usul ve şeklini, sağlık kurum ve kuruluşlarının, personelin ve hastanın sorumluluklarını ve hasta hakları kurulunun oluşumunu, görev ve yetkileri ile ilgili usul ve esasları kapsar.

İKİNCİ KISIM

Sağlık Hizmetlerinin Sunulmasında Uyulacak İlkeler ve Tıbbi Gereklere Uygun Teşhis, Tedavi ve Bakım Hakkı

Sağlık Hizmetlerinin Sunulmasında Uyulacak İlkeler 5. Sağlık hizmetlerinin sunulmasında aşağıdaki ilkelere uyulması koşuldur:
(1) Bedeni, ruhi ve sosyal yönden tam bir iyilik hali içinde yaşama hakkının, en temel insan hakkı olduğu, hizmetin her safhasında daima göz önünde bulundurulur. Hasta haklarının uygulanma ve gözetimi, doğrudan devletin sorumluluğu altındadır.
(2) Herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına haiz olduğu ve hiçbir kişi veya mercinin bu hakkı ortadan kaldırmak yetkisinin olmadığı bilinerek, hastaya insanca eylemde bulunulur.
(3) Sağlık hizmetinin verilmesinde, hastaların, ırk, dil, din ve mezhep, cinsiyet, siyasi, düşünce, felsefi inanç ve ekonomik ve sosyal durumları ile sair farklılıkları dikkate alınmaz ve ayrımcılık yapılamaz.

Ancak çocuk yaşta olanlar, psikiyatri hastaları ve sağlık durumları nedeni ile bilinçleri kapalı olan dezavantajlı hastalar lehine yapılan uygulamalar ayrıcalık olarak yorumlanamaz.

(4)Sağlık hizmetleri, herkesin kolayca ulaşabileceği şekilde planlanıp düzenlenir ve bu hizmetlerin kesintisiz olmasına özen gösterilir.

(5)Tıbbi zorunluluklar ve yasalarda yazılı haller dışında kişinin onayı olmaksızın vücut bütünlüğüne ve diğer kişilik haklarına dokunulamaz.

(6)Kişinin onayı ve Bakanlığın izni olmaksızın tıbbi araştırmalara tabii tutulamaz.

(7) Tababet ilkeleri ve tababetle ilgili mevzuata aykırı ve aldatıcı mahiyette teşhis ve tedavi yapılamaz.

Tıbbi Gereklere
Uygun Teşhis,
Tedavi ve
Bakım Hakkı

6. (1)Hasta, adalet ve hakkaniyet ilkeleri çerçevesinde sağlıklı yaşamının teşvik edilmesine yönelik faaliyetler ve koruyucu sağlık hizmetleri de dahil olmak üzere, sağlık hizmetlerinden ihtiyaçlarına uygun olarak faydalanma hakkına sahiptir. Bu hak, sağlık hizmeti veren bütün kurum ve kuruluşlar ile sağlık hizmetinde görev alan personelin adalet ve hakkaniyet ilkelerine uygun hizmet verme yükümlülüklerini de içerir.

(2)Hasta eldeki imkanlar dahilinde, modern tıbbi bilgi ve teknolojinin gereklerine uygun olarak teşhisin konulmasını, tedavisinin yapılmasını ve bakımını istemek hakkına sahiptir.

(3)Personel, hastanın durumunun gerektirdiği tıbbi özeni gösterir. Hastanın hayatını kurtarmak veya sağlığını korumak mümkün olmadığı takdirde dahi, ıstırabını azaltmaya veya dindirmeye yönelik çalışmalarda bulunur.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Sağlık Kurum ve Kuruluşunu Seçme ve Değiştirme Hakkı, Sağlık Personelini Tanıma, Seçme ve Değiştirme Hakkı, Sağlık Personelini Tanıma, Seçme ve Değiştirme Hakkı, Bilgi İsteme Hakkı, Öncelik Sırasının Belirlenmesini İsteme, Tıbbi Gereklilikler Dışında Müdahale Yasağı, Ötenazi Yasağı, Dini Vecibeleri Yerine Getirebilme ve Dini Hizmetlerden Faydalanma

Sağlık Kurum ve
Kuruluşunun
Seçme ve
Değiştirme
Hakkı

7. (1)Hasta, bu Yasanın öngördüğü usul ve şartlara uyulmak kaydı ile sağlık kurum ve kuruluşunu seçme ve seçtiği sağlık kurum ve kuruluşunda verilen sağlık hizmetinden faydalanma hakkına sahiptir. Yasal mevzuat uyarınca belirlenmiş sevk sistemine uygun olmak şartı ile hasta sağlık kuruluşunu değiştirebilir.

Ancak, kuruluşu değiştirmenin hayati tehlikeye yol açıp açmayacağı ve hastalığının daha da ağırlaşıp ağırlaşmayacağı hususlarında hastanın hekim tarafından aydınlatılması ve hayati tehlike bakımından sağlık kuruluşunun değiştirilmesinde tıbben sakınca görülmemesi esastır.

(2)Acil durum dışında, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olup da yasal mevzuat uyarınca sevk sistemine uymayanlar arada oluşacak ücret farkını kendileri karşılar.

(3)Hastanın sağlık kuruluşunda kalmasında tıbben fayda bulunmayan veya bir başka sağlık kuruluşuna nakli gerekli olan hallerde, durum hastaya, hastaya bildirilmeyecek durumlarda ise velisi, vasisi veya yetki verdiği kişilere ağıklanır. Nakilden önce, gereken bilgiler nakil talebinde bulunulan veya tıbben uygun görülen sağlık kuruluşuna, bildirilir ve sevki yapılır. Her iki durumda da hizmetin hızlı olarak verilmesi esastır.

Sağlık
Personelini
Tanıma, Seçme
ve Değiştirme
Hakkı

8. (1) Hastanın talebi halinde, kendisine sağlık hizmeti verecek veya vermekte olan hekimler ve diğer personel görev ve unvanları hakkında bilgi verir.
(2)Mevzuat ile belirlenmiş usllere uyulmak şartı ile hastanın, kendisine sağlık hizmeti verecek olan hekimi seçme veya değiştirme hakkı vardır.

Bilgi İsteme
Hakkı

9. (1) Hasta, sağlık hizmetlerinden nasıl faydalanabileceği konusunda bilgi isteyebilir. Bu hak, hangi sağlık kuruluşundan ne şekilde faydalanılabileceğini, sağlık kurum ve kuruluşları tarafından verilen her türlü hizmet ve imkanın neler olduğunu ve müracaat edilen kuruluşta verilen sağlık hizmetlerinden faydalanma yöntemini öğrenme haklarını da kapsar.
(2)Hasta sağlık durumunu, kendisine uygulanacak tıbbi işlemleri, bunların faydaları ve muhtemel sakıncaları, alternatif tıbbi müdahale uslleri, tedavinin kabul edilmemesi halinde ortaya çıkabilecek muhtemel sonuçları ve hastalığın seyri ve neticeleri konusunda bilgi isteme hakkına sahiptir.
(3)Sağlık durumu ile ilgili gereken bilgiyi, bizzat hastanın istemesi ve hastanın reşit veya mümeyyiz olmaması durumunda velisi veya vasisi isteyebilir. Hasta, sağlık durumu hakkında bilgi almak üzere bir başkasına da yetki verebilir.
(4)Hasta gerek görülen hallerde yetkinin belgelendirilmesi istenilebilir.
(5)Hasta, tedavisi ile ilgilenen hekim dışında bir başka hekimden de sağlık durumu hakkında bilgi alabilir.
(6)Hastanın ihtiyaı olan birimlere kolayca ulaşabilmesini temin etmesi üzerine kuruluşun uygun yerlerinde bilgilendirici tabela ve işaretler bulundurmak gibi tedbirleri almak zorundadır.
(7) Hastanın manevi yapısını kötü etkilemek suretiyle hastalığın artması ihtimalinin bulunması ve hastalığın seyrinin ve sonucunun vahim görülmesi hallerinde, teşhisin saklanması gerekebilir.

- Öncelik Sırasının Belirlenmesini İsteme
10. Sağlık Kurum ve Kuruluşunun hizmet verme imkânlarının yetersiz veya sınırlı olması sebebiyle sağlık hizmeti talebi zamanında karşılanamayan hallerde, hastanın, öncelik hakkının tıbbi kriterlere dayalı objektif olarak belirlenmesini isteme hakkı vardır.
- Tıbbi Gereklilikler Dışında Müdahale Yasağı
11. Teşhis, tedavi veya korunma amacı olmaksızın, ölüme veya hayati tehlikeye yol açabilecek veya vücut bütünlüğünü ihlal edebilecek veya akli veya bedeni mukavemeti azaltabilecek hiçbir şey yapılamaz ve talep de edilemez.
- Ötenazi Yasağı
12. Her ne suretle olursa olsun, hayat hakkından vazgeçilemez. Kendisinin veya bir başkasının talebi olsa dahil, kimsenin hayatına son verilemez.
- Dini Vecibeleri Yerine Getirebilme ve Dini Hizmetlerden Faydalanma
13. (1)Sağlık kurum ve kuruluşlarının imkanları ölçüsünde hastalara dini vecibelerini serbestçe yerine getirebilmeleri için gereken tedbirler alınır.
(2)Kurum hizmetlerinde aksamalara sebebiyet verilmemek, başkalarını rahatsız etmemek ve personelce düzenlenip yürütülen tıbbi tedaviye hiç bir şekilde müdahalede bulunulmamak şartı ile hastalara dini telkinde bulunmak ve onları manevi yönden desteklemek üzere talepleri halinde, dini inançlarına uygun olan din görevlisi davet edilir. Bunun için, sağlık kurum ve kuruluşlarında uygun zaman ve mekan belirlenir.
(3) Dini inancı bilinen ancak bunu ifade edemeyen ve kimsesiz olan agoni halindeki hastalar için de, talep şartı aranmaksızın dini inançlarına uygun olan din görevlisi çağrılır.
(4) Yukarıdaki (1)'inci, (2)'nci ve (3)'üncü fıkralarda belirtilen bu hakların nasıl ve ne zaman kullanılacağı ve bu konuda alınacak tedbirler, sağlık kuruluşunun çalışma usul ve esasları ile ilgili, Bakanlık tarafından hazırlanıp, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak bir tüzükle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Kayıtları İnceleme, Kayıtların Düzeltilmesini İsteme, Bilgi Vermenin Usul ve Esasları, Bilgilendirmenin Kapsamı, Bilgi Verilmesi Uygun Olmayan ve Tedbir Alınması Gereken Haller, Bilgi Verilmesini Yasaklama

- Kayıtları İnceleme 14. Hasta, sağlık durumu ile ilgili bilgi ve kayıtlarını, kendisi veya vekili veya yasal temsilcisi vasıtası ile inceleyebilir ve bir suretini alabilir. Bu kayıtlar, sadece hastanın tedavisi ile doğrudan ilgili olanlar tarafından görülebilir.
- Kayıtların Düzeltilmesini İsteme 15. Hasta, sağlık kurum ve kuruluşları nezdinde bulunan kayıtlarında eksik, belirsiz ve hatalı tıbbi ve şahsi bilgilerin tamamlanmasını, açıklanmasını, düzeltilmesini ve nihai sağlık durumu ve şahsi durumuna uygun hale getirilmesini isteyebilir. Bu hak, hastanın sağlık durumu ile ilgili raporlara itiraz ve aynı veya başka kurum ve kuruluşlarda sağlık durumu hakkında yeni rapor düzenlenmesini isteme haklarını da kapsar.
- Bilgi Vermenin Usul ve Esasları 16. Bilgi vermenin usul ve esasları şöyledir;
(1)Bilgi, hastanın anlayabileceği şekilde verilir.
(2)Hasta, sağlık durumu konusunda sözlü olarak tıbbi müdahaleyi yapacak hekim tarafından bilgilendirilir.
(3)Hasta, yapılacak tıbbi müdahale hakkında bilgilendirilerek, varsa kendisine tanınan müdahale seçenekleri arasından seçim yapabilmesine imkân tanınır.
(4)Bilgi, hastanın yaşına, olgunluğuna ve tecrübelerine uygun olarak verilir. Gerektiği hallerde tercüman kullanılır.
(5)Hekim bilgilendirme yaparken, gerçekleri söylemeli ancak hastayı tedirgin edecek, korkutacak üsluptan kaçınmalıdır.
(6) Hastanın veya yakınlarının bilgilendirilme hakkının kullanımını engelleyecek, sınırlandıracak veya ortadan kaldıracak bir düzenleme veya uygulama yapılamaz.
- Bilgilendirmenin Kapsamı 17. Hastaya;
a)Hastalığın muhtemel sebepleri ve nasıl seyredeceği,
b)Tıbbi müdahalenin kim tarafından nerede, ne şekilde ve nasıl yapılacağı ile tahmini süresi,
c)Diğer tanı ve tedavi seçenekleri ve bu seçeneklerin getireceği fayda ve riskler ile hastanın sağlığına muhtemel etkileri,
ç)Muhtemel komplikasyonları,
d)Reddetme durumunda ortaya çıkabilecek muhtemel fayda ve riskleri,
e)Kullanılacak ilaçların önemli özellikleri,
f)Sağlığı için kritik olan yaşam tarzı önerileri,
g)Gerektiğinde aynı konuda tıbbi yardıma nasıl ulaşabileceği, hususlarında bilgi verir.

Bilgi Verilmesi
Uygun Olmayan
ve Tedbir
Alınması
Gereken Haller

18. (1) Hastanın manevi yapısını kötü etkilemek suretiyle hastalığın artması ihtimalinin bulunması ve seyrini ve sonucunu kötü yönde etkilemesi durumunda, teşhisin saklanması gerekebilir.
(2) Hastaya veya yakınlarına, hastanın sağlık durumu hakkında bilgi verilip verilmemesi, yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen şartlar çerçevesinde Hekimin takdirine bağlıdır.
(3) Tedavisi olmayan bir teşhis, ancak bir hekim tarafından ve tam bir ihtiyat içinde hastaya hissettirilebilir veya bildirilebilir. Hastanın aksi yönde bir talebinin bulunmaması veya açıklanacağı şahsın önceden belirlenmemesi halinde, böyle bir teşhis ailesine bildirilir.

Bilgi
Verilmesini
Yasaklama

19. Hastalığın mahiyetine göre yetkili mercilerce alınacak tedbirlerin gerektirdiği haller dışında; hasta, sağlık durumu hakkında kendisinin, yakınlarının veya hiç kimsenin bilgilendirilmemesini talep edebilir. Bu durumda kişinin kararı yazılı olarak alınır. Hasta bilgi verilmemesi talebini istediği zaman değiştirebilir ve bilgi verilmesini talep edebilir.

BEŞİNCİ KISIM

Mahremiyete Saygı Gösterilmesi, Bilgilendirilmiş Onay Olmaksızın
Tıbbi Eyleme Tabi Tutulmama, Bilgilerin Gizli Tutulması

Mahremiyete
Saygı
Gösterilmesi

20. (1) Hastanın, mahremiyetine saygı gösterilmesi esastır. Hasta mahremiyetinin korunmasını açıkça talep de edebilir. Her türlü tıbbi müdahale, hastanın mahremiyetine saygı gösterilmek suretiyle icra edilir.
(2) Mahremiyete saygı gösterilmesi ve bunu isteme hakkı;
(A) Hastanın, sağlık durumu ile ilgili tıbbi değerlendirmelerin gizlilik içerisinde yürütülmesini,
(B) Muayenenin, teşhisin, tedavinin ve hasta ile doğrudan teması gerektiren diğer işlemlerin makul bir gizlilik ortamında gerçekleştirilmesini,
(C) Tıbben sakınca olmayan hallerde yanında bir yakınının bulunmasına izin verilmesini,
(Ç) Tedavisi ile doğrudan ilgili olmayan kişilerin, tıbbi müdahale sırasında bulunmamasını,
(D) Hastalığın mahiyeti gerektirmedikçe hastanın şahsi ve ailevi hayatına müdahale edilmemesini,
(E) Sağlık harcamalarının kaynağının gizli tutulmasını kapsar.
(3) Eğitim verilen sağlık kurum ve kuruluşlarında, hastanın tedavisi ile doğrudan ilgili olmayanların tıbbi müdahale sırasında bulunması gerekli ise; önceden veya tedavi sırasında bunun için hastanın ayrıca onayı alınır.
(4) Ölüm olayı, mahremiyetin bozulması hakkını vermez. Karar verme yetisi olan bir hastanın ölümünden önce gizliliğin korunması yönünde açıkça bir talebi olması durumunda, bu talebe saygı gösterilmesi gerekir.

Ancak, sağlık çalışanının, hastanın ölümünden sonra açıklama yapmasının gerekli olabileceğini veya kendisinden bunun istenebileceğini düşündüğü durumlarda veya açıklama için sağlık çalışanından talepte bulunulması halinde, şayet hasta sağlık çalışanı bu konuya yönelik bir talimat vermemiş ise sağlık çalışanı bu konuyu üçüncü kişilere açıklama yapılmasının veya yasal olarak koruma altında bulunan kamu yararı için açıklama yapılmasının mümkün olduğu bir durum olarak değerlendirebilir.

Bilgilendirilmiş
Onay
Olmaksızın
Tıbbi Eyleme
Tabi Tutulmama

21. (1)Aşağıdaki (3)'nc fıkrada belirtilen istisnalar dışında hiç kimse, onayı olmaksızın ve verdiği onayı uygun olmayan bir şekilde tıbbi eyleme tabi tutulamaz.
- (2)Bir suç işlediği veya buna iştirak ettiği şüphesi altında bulunan kişinin işlediği suçun muhtemel delillerinin, mağdurun vücudunda olduğu düşünülen hallerde; bu delillerin ortaya çıkarılması için mağdurun tıbbi eyleme tabi tutulması ve gecikmesinde sakınca bulunmayan hallerde de eylem, mahkemenin iznine bağlıdır. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Mahkemeden izin alınmasına gerek yoktur.
- (3)Bilgilendirilmiş onayı Olmaksızın Tıbbi Eyleme Tabi Tutulmanın İstisnaları;
- (A)Hastanın onay beyanında bulunamayacağı ve yasal temsilcisinin bulunmadığı veya mahkemeden izin alınması zaman gerektirecek ve hastaya derhal müdahale edilmediği takdirde hayatı veya vücut bütünlüğü tehdit altına girecek ise izne gerek duymadan hemen tıbbi müdahale yapılır. Hastanın bilinci açılmaya başlayınca, daha sonraki tıbbi işlemler için (ameliyat vs.) yeterli durumuna göre mümkün olduğunca bilgilendirme ve izin işlemine başvurulur.
- (B)İntihar girişiminin olduğu durumlarda, bilinci kapalı hastaya, hekimin kurtarıcı tıbbi müdahalede bulunması zorunludur.
- (C)Acil durumlarda onay şartı aranmaz. Yeterli reddin yokluğu durumunda, onayın verildiği farz edilir.

Bilgilerin Gizli Tutulması

22. (1)Sağlık hizmetinin verilmesi sebebiyle edinilen bilgiler, mahkeme emri olmaksızın hiçbir şekilde açıklanamaz.
(2)Kişinin onayına dayansa bile, kişilik haklarından bütünüyle vazgeçilmesi, bu hakların başkalarına devri veya aşırı şekilde sınırlandırılması neticesini doğuran hallerde bilginin açıklanması, bunları açıklayanın hukuki sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.
(3)Hukuki ve ahlaki yönden geçerli ve haklı bir sebebe dayanmaksızın hastaya zarar verme ihtimali bulunan bilginin açıklanması, personelin ve diğer kimselerin hukuki ve cezai sorumluluğunu da gerektirir.
(4)Araştırma ve eğitim amacı ile yapılan faaliyetlerde de hastanın kimlik bilgileri, onayı olmaksızın açıklanamaz.

ALTINCI KISIM

Tıbbi Müdahalede Hastanın Onayı Hakkı ve Onayın Kapsamı, Tedaviyi Reddetme ve Durdurma, Alışılmış Olmayan Tedavi Usullerinin Uygulanması, Organ ve Doku Alınmasında Onay, Tıbbi Araştırmalarda Onay, Onayın Alınmasının Usulü ve Şekli

Tıbbi Müdahalede Hastanın Onay Hakkı ve Onayın Kapsamı

23. (1)Tıbbi müdahalelerde hastanın onayı gerekir. Hasta, reşit ve mümeyyiz olmayan bir kişi ise velisinden veya vasisinden izin alınır. Hastanın, velisinin veya vasisinin olmadığı veya hazır bulunmadığı veya hastanın ifade gücünün olmadığı hallerde, bu şart aranmaz.
(2)Yasal temsilci tarafından muvafakat verilmeyen hallerde, tıbbi müdahale gerekli ise, velayet veya vesayet altındaki hastaya tıbbi müdahalede bulunabilmesi; mahkeme kararına bağlıdır.
(3)Yasal temsilciden veya mahkemeden izin alınması zaman gerektirecek ve hastaya derhal müdahale edilmediği takdirde vücut bütünlüğü tehdit altına girecek ise, izin şartı aranmaz.
(4)Onay alınırken hastanın veya yasal temsilcisinin tıbbi müdahalenin konusu ve sonuçları hakkında bilgilendirilip aydınlatılması esastır.
(5)Hastanın, uygulanacak tıbbi müdahale için verdiği onay, bu müdahalenin gerektirdiği sair tıbbi işlemleri de kapsar.

Ancak, tıbbi işlemlerin uygulanmasında, bu Yasada düzenlenen hakların ihlal edilmemesi için azami özen gösterilir.

- (6)Yukarıdaki fıkralarda belirtilen ve hayati organlarından birisi tehdit edilen acil haller haricinde, onayın her zaman geri alınması mümkündür. Onayın geri alınması, hastanın tedaviyi reddetmesi anlamına gelir. Onayın müdahale başladıktan sonra geri alınması, ancak tıbbi yönden sakınca bulunmaması şartına bağlıdır.

- Tedaviyi Reddetme ve Durdurma
24. (1)Toplum sağlığını tehlikeye sokacak hastalıklar dışında ve doğabilecek olumsuz sonuçların sorumluluğu hastaya ait olmak üzere; hasta kendisine uygulanması planlanan veya uygulanmakta olan tedaviyi reddetme veya durdurulmasını isteme hakkına sahiptir. (2)Yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen durumda tedavinin uygulanmamasından doğacak sonuçların hastaya veya yasal temsilcilerine veya yakınlarına anlatılması ve bunu gösteren yazılı belge alınması gerekir. (3)Yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen hakkın kullanılması, hastanın sağlık kuruluşuna tekrar müracaatında hasta aleyhine kullanılamaz.
- Alışılmış Olmayan Tedavi Usullerinin Uygulanması
25. (1)Klinik veya laboratuvar muayeneleri sonucunda bilinen klasik tedavi metodlarının hastaya fayda vermeyeceğinin sabit olması ve daha evvel deney hayvanları üzerinde kafi derecede tecrübe edilmek suretiyle faydalı etkilerinin anlaşılması ve hastanın onayı bulunması şartları birlikte mevcut olduğunda, bilinen klasik tedavi metodları yerine bilimsel değer taşıyan alternatif bir yöntem, tedavi usulü olarak uygulanabilir. (2)Bilinen klasik tedavi metodu dışındaki bir metodun uygulanabilmesi için hastaya faydalı olacağının ve bu tedavinin bilinen klasik tedavi usullerinden daha elverişsiz sonuç vermeyeceğinin muhtemel olması da şarttır.
- Organ ve Doku Alınmasında Onay 57/2014
26. Organ ve Doku alınmasında İnsan Hücre, Doku ve Organ Nakli İle İlgili Kuralları Düzenleyen Yasa'da yer alan kurallar çerçevesinde onay alınır.
- Tıbbi Araştırmalarda Onay
27. (1)Hiçbir hasta, Bakanlığın ve kendi onayı bulunmaksızın, tecrübe, araştırma veya eğitim amaçlı olarak tıbbi müdahale konusu yapılamaz. (2)Tıbbi araştırmalardan beklenen tıbbi fayda ve toplum menfaati, üzerinde araştırma yapılmasına onay veren gönüllünün hayatından ve vücut bütünlüğünün korunmasından üstün tutulamaz. (3)Gönüllünün tıbbi araştırmaya onay vermiş olması bu araştırmada görev alan personelin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. (4)Tıbbi Araştırmalar ile ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.
- Onayın Alınmasının Usulü ve şekli
28. (1)Tıbbi araştırma için gönüllü olan kişinin, maddi veya manevi hiçbir baskı altında olmaksızın, tamamen serbest iradesine dayanılarak alınmasına özen gösterilir. (2)Tıbbi araştırmalarda onay yazılı şekil şartına tabidir.

YEDİNCİ KISIM

Gönüllünün Korunması ve Bilgilendirilmesi, Reşit ve Mümeyyiz Olmayanların Durumu, Tıbbi Araştırma, Güvenliğin Sağlanması Hakkı, İnsani Değerlere Saygı Gösterilmesi ve Ziyaret, Refakatçi Bulundurma, Hizmetin Sağlık Kurum ve Kuruluşu Dışında Verilmesi, Başvuru, Şikâyetle Bulunma ve Dava Hakkı,

- Gönüllünün Korunması ve Bilgilendirilmesi 29. (1)Araştırmalarda, gönüllünün sağlığına ve diğer kişilik haklarına zarar verilmemesi için gereken bütün tedbirler alınır.
- (2)Gönüllü, araştırmanın amacı, usulü, muhtemel faydaları ve zararları araştırmaya iştirak etmekten vazgeçebileceği ve araştırmanın her safhasında başlangıçta verdiği onayı geri alabileceği hususlarında, önceden yeterince bilgilendirilir.
- Reşit ve Mümeyyiz Olmayanların Durumu 30. (1)Reşit ve mümeyyiz olmayanlara, kendilerine faydası olmadan, sırf tıbbi araştırma amacı güden tıbbi müdahaleler hiçbir surette tatbik edilemez.
- (2)Faydaları bulunması şartı ile reşit ve mümeyyiz olmayanlar üzerinde tıbbi araştırma yapılması, velilerinin veya vasilerinin onayına bağlıdır.
- Tıbbi Araştırma 31. Özel yasasına göre izin veya ruhsat alınmış olsa dahi, sırf tıbbi araştırma amacı ile hasta üzerinde kendinin isteği ve Bakanlığın onayı bulunmaksızın hiçbir ilaç kullanılamaz.

- Güvenliğin Sağlanması Hakkı 32. (1)Herkesin, sağlık kurum ve kuruluşlarında güvenlik içinde olmayı bekleme ve bunu isteme hakları vardır.
(2) Sağlık kurum ve kuruluşları, hastaların ve ziyaretçi ve refakatçi gibi yakınlarının can ve mal güvenliklerinin korunması ve sağlanması için gerekli tedbirleri almak zorundadır.
(3)Tutuklu ve hükümlülerin sağlık kurum ve kuruluşlarında muhafazaları ile ilgili diğer mevzuat kuralları saklıdır.
- İnsani Değerlere Saygı Gösterilmesi ve Ziyaret 33. (1)Hasta, kişilik değerlerine uygun bir şekilde ve ortamda sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkına sahiptir.
(2)Sağlık hizmetlerinde görev alan bütün personel; hastalara, yakınlarına ve ziyaretçilere bu Yasa kurallarına uygun şekilde davranmak zorundadır.
(3)Sağlık hizmetlerinin her safhasında, hastalara, onların bedeni ve ruhi durumları dikkate alınarak, hangi işlemin neden ve nasıl yapıldığı, yapılacağı ve bekletilmeleri söz konusu ise, bekletilmenin sebepleri hususunda gerekli ve yeterli bilgi verilir.
(4)Sağlık kurum ve kuruluşlarında, insan onuruna yakışır, gereken her türlü hijyenik şartların sağlanması, gürültünün ve rahatsız edici diğer bütün etkenlerin bertaraf edilmesi esastır. Gerektiğinde, bu hususlar hasta tarafından talep konusu yapılabilir.
(5)Hasta ziyaretçilerinin kabul edilmesi, kurum veya kuruluş tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun olarak ve hastaların huzur ve sükûnlarını bozacak fiil ve tutumlara sebebiyet vermeyecek şekilde gerçekleştirilir ve bu konuda gereken tedbirler alınır.
- Refakatçi Bulundurma 34. Muayene ve tedavi sırasında hastaya yardımcı olmak üzere Sağlık kurum veya kuruluşunun imkânlarının elverdiği ve hastanın sağlık durumunun gerektirdiği ölçüde, tedaviden sorumlu olan Hekimin uygun görmesine bağlı olarak, refakatçi bulundurulması istenebilir.
- Hizmetin Sağlık Kurum ve Kuruluşu Dışında Verilmesi 35. (1)Hastalar, aşağıdaki hallerde sağlık hizmetlerinden buldukları yerlerde de faydalanabilirler:
(A)Koruyucu sağlık hizmetlerinin verilmesinde,
(B)Tıbbi sebeplerden dolayı sağlık kuruluşuna bizzat gidilemeyen veya götürülemeyen hallerde,
(C)Tabii afetler gibi olağanüstü hallerde.
(2)Hizmetin sağlık kuruluşu dışında verilmesi ile ilgili usul ve esaslar, Bakanlık tarafından hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.
- Başvuru, Şikâyetle Bulunma ve Dava Hakkı 36. (1)Her bireyin bir zarar gördüğünde yazılı olarak şikayette bulunma hakkı vardır.
(2)Hastalar bir ihlal veya haksızlıkla karşılaştıklarında bunun yanlış olduğunu fark edip şikayette bulunabilmeleri için sağlık hizmeti sunan kurumlar ve kuruluşlar, hastalara sahip oldukları haklar konusunda bilgi vermelidir.

(3)Hasta ve hasta yakını, vasisi veya velisi, hasta haklarının ihlali halinde, ilgili sağlık personeli veya ilgili sağlık kurumu veya kuruluşu hakkında bu Yasa çerçevesinde her türlü şikâyeti Hasta Hakları Kuruluna yazılı olarak yapabilir.

(4)Şikayette bulunanların ayrıca dava hakları vardır.

SEKİZİNCİ KISIM

Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Sorumluluğu, Kamu Personelinin Sorumluluğu, Hasta Sorumlulukları, Kamu Personelinin Sorumluluğunu Tespit Usulü, Kamu Personeli Hakkında uygulanacak kurallar, Kamu Personeli Olmayan Personelin Sorumluluğu,

Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Sorumluluğu	37. Hasta haklarının ihlali halinde, personeli istihdam eden kurum ve kuruluş aleyhine maddi veya manevi veya her iki dava birlikte açılabilir.
Kamu Personelinin Sorumluluğu	38. (1)Bu Yasada gösterilmiş olan hasta haklarının fiilen kullanılmasına engel olan veya bu hakları başka şekilde ihlal eden personelin, cezai, mali ve/veya hukuki sorumluluklarının tamamı veya bunlardan bir kısmı doğabilir. (2)Yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen sorumluluklar haricinde personel hakkında bağlı bulunduğu yasaların ilgili kuralları uygulanır.
Hasta Sorumlulukları	39. Hasta Sorumlulukları şunlardır: (1)Bilgi verme: Hasta, mevcut şikayetleri, geçirdiği hastalıklar, uygulanan tedaviler, kullandığı ilaçlar ve sağlığı ile ilgili konularda tam ve doğru bilgi vermelidir. (2)Önerilere Uyma: Hasta, tedavisinden sorumlu yetkili hekimler tarafından önerilen tedavi planına uymakla yükümlüdür. Hasta, tedaviyi red eder veya hekim tarafından önerilen tedavi planına uymaması halinde doğacak sonuçlardan kendisi sorumlu olur. (3)Uygun Talepte Bulunma: Hasta, yetkili hekim tarafından uygun görülmeyen ve tedavi planında bulunmayan herhangi bir ilacın verilmesini veya uygulama yapılmasını talep etmemelidir. (4)Tazmin Sorumluluğu: Hasta, kusurlu kullanım veya kasıtlı olarak sağlık kurum veya kuruluşunun demirbaş veya sarf malzemelerine verdiği zarar ve ziyanı tazmin etmektir. (5)Saygı Gösterme: Hasta, diğer hastalar ile hastane personelinin haklarını dikkate almak zorundadır. Hasta, sağlık kuruluşu içindeki hastaları tehlikeye sokan gürültü, duman ve ziyaretçi sayısının

fazlalığı gibi durumda sağlık kuruluşu yönetiminin alacağı tedbirlere uymalıdır.

(6)Hekim tarafından belirlenen sürelerde kontrole gelmeli ve tedavisinin seyri hakkında geri bildirimlerde bulunmalıdır.

(7)Randevu tarih ve saatine uyar değişiklikleri ilgili randevu birimine bildirmelidir.

Kamu
Personelinin
Sorumluluğunu
Tespit Usulü

40. Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli personelin, hasta haklarını ihlal eden eylem ve davranışlarının, şikâyet veya bildirim yapılması halinde veya idare tarafından kendiliğinden tespit edilmesi halinde Hasta Hakları Kurulu ile istişare edilerek Bakanlık tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde personel hakkında disiplin soruşturması başlatılır.

Kamu Personeli
Hakkında
uygulanacak
kurallar
6/2009
75/2009
37/2010
49/2010

41. (1) Kamu Sağlık Çalışanları Yasası'nda yer alan disiplin kuralları uygulanır.
(2)Hasta haklarını ihlal eden eylem ve davranışları nedeniyle personel hakkında cezai soruşturma ve kovuşturma da açılabilir.

Kamu Personeli
Olmayan
Personelin
Sorumluluğu

42. (1)Hasta Haklarının kamu personeli olmayan personel tarafından ihlali halinde personelin sorumluluğu şöyledir:
(A)Hasta hakları ihlal edilen hastanın şikâyeti üzerine veya bu eylem ve davranışların başka şekilde tesbit edilmesi veya kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan bildirim üzerine, Bakanlık gerekli yasal işlemi başlatmakla yükümlüdür.
(B)Kamu personeli olmayan personelin hasta haklarını ihlallerinden doğan hukuki sorumlulukları, doğrudan doğruya kendilerine veya işverenlerine karşı birlikte dava açılarak ileri sürülebilir.
(C)Kamu personeli olmayan personelin hasta haklarını ihlal eden eylem ve davranışları nedeniyle personel hakkında cezai soruşturma ve kovuşturma da açılabilir.
(2) Kamu personeli olmayan personel hakkındaki şikâyetler Hasta Hakları Kuruluna ve/veya Polis Genel Müdürlüğüne yapılır.

DOKUZUNCU KISIM

Hasta Hakları Kurulunun Oluşumu, Hasta Hakları Kurulu Sekreteryasının Oluşumu, Kurul Üyelerinin Nitelikleri, Kurul Toplantıları, Kurulun Görev ve Yetkileri,

- Hasta Hakları Kurulu'nun Oluşumu
43. (1)Hasta Hakları Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur;
(A)Bakanlık Müsteşarı(Başkan)
(B)Bakanlık Müdürü(Başkan Yardımcısı)
(C)Yataklı Tedavi Kurumları Dairesi Müdürü (Üye),
(Ç)Kıbrıs Türk Tabipleri Birliğinden bir temsilci (Üye),
(D)En çok üyeye sahip Hasta Hakları Derneği'nden bir temsilci (Üye),
(E)Şikayet edilen kişinin varsa sendikasından bir temsilci (Üye),
(F) Kıbrıs Türk Barolar Birliği tarafından atanan bir temsilci (Üye).
- (2)Yukarıdaki (1)'nci fıkrada belirtilen birlik ve/veya sendikalar temsilcilerini belirleyerek, Bakanlığa bildirir. Bakanlık, belirlenen temsilcileri iki yıllığına Hasta Hakları Kuruluna atar.
(3) Kurul üyelerinde çekilme, ölüm veya dört kez üst üste Kurul toplantılarına katılmama gibi bir nedenle boşalma olması halinde bir ay içerisinde boşalan üyeliklerin yerine aynı yöntemle Bakanlık tarafından atama yapılır. Boşalan üyeliğe seçilen kimse, yerine seçildiği üyenin süresini tamamlar.
(4)Görev süresi sona eren Kurul üyeleri yeniden önerilip atanabilir.
- Hasta Hakları Kurulu Sekreteryasının Oluşumu
44. Hasta Hakları Kurulunun, sekreteryaya hizmetleri Bakanlık personeli arasından görevlendirilecek İdari Hizmetler Sınıfında ve Kitabet Hizmetleri Sınıfında görev yapan iki personel tarafından yürütülür.
- Kurul Üyelerinin Nitelikleri
45. Kurul üyesi olarak atanacak kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:
(1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yurttaşları olmak,
(2) Üniversite veya dengi bir yüksek okuldan mezun olmak,
(3) Kamu haklarında yasaklı bulunmamak,
(4) Bir yıldan fazla hapis cezasına çaptırılmamış olmak veya affa uğramış olsalar dâhil, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekarlık, irtikap, ırza geçme, hileli iflas ve benzeri yüz kızartıcı suçlardan dolayı mahkum olmamış olmak ve
(5) Disiplin suçundan ötürü kamu hizmetinden azledilmemiş olmak.
- Kurul Toplantıları
46. (1) Kurul toplantılarına Başkan, yokluğunda ise Başkan Yardımcısı başkanlık eder.
(2) Kurul toplantılarında toplantı ve karar yetersayısı üye tamsayısının salt çoğunluğudur. Kabul ve ret oylarının eşit olması halinde Başkanın oyu belirleyici olur ve Başkan oyunu en son açıklar. Çekimser oylar toplantı yetersayısına dahil olup, karar yetersayısı açısından dikkate alınmaz.
(3) Kurul kararları açık oyla alınır.

(4) Kurul, ayda en az bir kez toplanır. Gerektiği takdirde, Başkan veya en az iki üyenin istemi ile kurul olağanüstü toplanabilir. Olağan ve olağanüstü toplantıların günü, saati ve gündemi Başkan tarafından saptanır ve Sekreteryaya tarafından üyelere yazılı olarak duyurulur.

Kurulun Görev ve Yetkileri

47. Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:
- (1) Hasta Hakları ihlalleri ile ilgili olarak, Kurula yapılan yazılı şikâyet ve başvuruları inceleyip değerlendirmek ve gerekli görülmesi halinde tespit edilen eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi için Bakanlığa önerilerde bulunmak.
- (2) (A) Kurula yapılan yazılı şikâyet ve başvurular, Kurulun ilk toplantısında gündeme alınarak, yapılacak işlem ve yöntem saptanır. (B) Kurul yapılan yazılı şikâyet ve başvuru konusu ile ilgili olarak değerlendirmelerini yaparken, ilgili kurum, kuruluş ve gerçek kişilerle temas edebilir ve incelemekte olduğu konu hakkında yazılı bilgi ve belge sunulmasını isteyebilir. (C) İnceleme ve değerlendirme neticesinde, şikâyet konusu Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarında çalışan personel ile ilgili ise Bakanlığa, kamu görevlisi olmayan sağlık çalışanı hakkında ise Polis Genel Müdürlüğüne suç duyurusunda bulunur.
- (3) Hasta hakları ile ilgili dünyadaki gelişmeleri izlemek, bu hakların ülkemizde yerleştirilmesi için girişim ve katkılarda bulunmak ve bu husustaki düşünce ve önerilerini Bakanlığa iletmek.
- (4) Bu Yasanın uygulanabilmesi ve hasta haklarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi ile ilgili olarak Bakanlıkla bilgi alışverişinde bulunmak ve işbirliği yapmak.
- (5) Hasta hakları ile ilgili olarak ülkemizde uluslararası toplantı veya etkinlikler düzenlemek veya yurtdışında düzenlenecek bu tip toplantı veya etkinliklere katılmak.
- (6) Hasta hakları ihlalleri ile ilgili olarak istatistiki verileri derlemek ve rapor hazırlamak ve kamu oyununun bilgisine sunmak.

ONUNCU KISIM

Suç ve Cezalar

Suç ve Cezalar

48. (1) Bu Yasanın 5'inci maddesinin (3)'üncü, (5)'inci, (6)'ncü, (7)'nci fıkralarına aykırı hareket edenler bir suç işlemiş olurlar ve mahkûmiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin beş katına kadar para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

(2) Bu Yasanın 11'inci maddesine aykırı hareket eden bir kişi bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin yirmi (20) katına kadar para cezasına veya beş yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

(3) Bu Yasanın 12'nci maddesine aykırı hareket eden bir kişi bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin yirmi (20) katına kadar para cezasına veya beş yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

(4) Bu Yasanın 22'inci maddesine aykırı hareket eden bir kişi bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin dört katına kadar para cezasına çarptırılabilir.

(5) Bu Yasanın 30'uncu maddesinin (1)'nci fıkrasına aykırı hareket eden bir kişi bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin beş katına kadar para cezasına çarptırılabilir.

(6) Bu Yasanın 31'inci maddesine aykırı hareket eden bir kişi bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyetleri halinde aylık brüt asgari ücretin beş katına kadar para cezasına çarptırılabilir.

ONBİRİNCİ KISIM Son Kurallar

- Yürütme Yetkisi 49. Bu Yasa, Bakanlık tarafından yürütülür.
- Yürürlüğe Giriş 50. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

İdari, Kamu ve Sağlık İşleri Komitesi

Komite Üyeleri	Görevleri
ERKUT ŞAHALİ	Üye
DR.AHMET GÜLLE	Başkan Vekili
Dr. MUSTAFA ARABACIOGLU	Üye
DR. ERGÜN SERDAROGLU	Üye
DR. AHMET KAŞİF	Başkan